

LAPACHO

Ühes liitris vees tuleb viis minutit keeta vähemalt 2 kuhjaga teelusikatait lapacho-koort. Seejärel peab jook veel 15 minutit tõmbama. Üks traditsiooniline "raviviis" on juua liiter lapacho-jooki päevas maksimaalselt kuus nädalat, seejärel teha 4nädalane paus. Kui vett jahutatakse võib sellele lisada ka mett. Seda võib valmistada ka teena (**3 g / 250 ml / 90 °C**), lastes joogil tõmmata kauem, 10-12 minutit.

Seda teed juues satud kohe lähedasse seltskonda: Ghandi jõi igal hommikul tassi lapacho't.

PÄRITOLU

Lõuna-Ameerika.

ISELOOM JA TOIME

Kiulise ja puise välimusega lapacho on samavõrra puusarnase, ühtlase, kuid lille meenutava maitsega. Seda on kasutatud enam ravimi kui joogina, peamiselt seetõttu, et tee valmistamiseks läheb teistest ürditeedest kauem aega. Tee mõju aga võib isegi sind täielikult muuta. Kuigi lapacho-koort on aastasadu kasutatud paljude haiguste raviks (vt allpool), tuntakse seda Euroopas kõige paremini selle vähivastase toimeaine lapachol'i ja seentevastase toimeaine ksüliidiini poolest. Ainete tervikmõju vastu on huvi tundnud kogu maailma farmaatsiakogukond. Väited, et lapacho-tee sisaldab rohkelt hapnikku, on pärvinud hapnikuravi liikumise tähelepanu. Samuti plaanitakse taime testida AIDSi-/HIVI-ravimi väljatöötamisel. Teised uurijad aga on lapacho'st leidnud tugevad antibiootilised omadused.

Lapacho sisaldab kaaliumi, kaltsiumi, rauda, baariumi, strontsiumi, joodi ja boori. Arvatavasti on lapacho'l ka toniseeriv ning vere- ja muid rakke taastotev toime, mis turgutab keha looduslikku kaitsevõimet.

Olgugi tõendid kui tahes mõjuvad, ei ole seni keegi absoluutse kindlusega võinud väita, et lapacho ravib või ennetab vähki. Paljud meditsiinilised väited on anekdootlikud ja vahel ka tõestamatud. Ravina kasutades ei ole soovitatav loota vaid lapacho'le (ega ühelegi teisele taimele) ning alati jääb võimalus, et taimel on mõne retseptiravimiga teatud koosmõju. Enne lapacho kasutamist ravivahendina uuri selle mõju koos traditsiooniliste ravimitega.

SELLE TEE LUGU

Lapacho-puu (mida nimetatakse ka Pau D'arco'ks ja Taheebo'ks) kasvab Argentina, Paraguay, Brasiilia ja teiste Lõuna-Ameerika riikide vihmametsades. See on igihaljas taim, millel on punased või lillad lihasööjad õied (mis püüavad putukaid ja seedivad neid). Mõnel pool elavad puud kuni 700aastase ni.

Meditšiinis kasutatakse puukoore seesmist kihti. Kehvema kvaliteediga lapacho's kasutatakse koore väliskihti või puutükke, mis ei sisalda nii väärtuslikke aktiivaineid. Koore seesmise kihi ära kraapimine ei tee puule liiga, kuna see taastub ja kasvab kiiresti.

Brasiilia šamaanid on lapacho't kasutanud juba vähemalt tuhat aastat. Selle kasutamine levis tasapisi ka teistesse Lõuna-Ameerika osadesse ning mujale. Koorest saadavat vesist ekstrakti kasutati sajandeid tagasi loomuliku ravivahendina, hiljem aga tegid Paraguay, Peruu ja Bolivia indiaanlased sellest joodava tee, mis oli nauditav ja samas paljusid tervisehäireid raviv.

Lääne arstid avastasid lapacho alles 20. sajandi teisel poolel ning taime mõju erinevatele haigustele on uuritud sadades eksperimentides, alates herpesest ja seenhaigustest kuni ekseemi ja loomulikult vähini.

NÄPUNÄITED

Lapacho't ei ole soovitatav juua rasedatel naistel. Nemed võiksid seda kasutada vaid välispidiselt – lapacho-tee kotte või kompressi kasutatakse tihti väiksemate haavade raviks või nakkuskollete steriliseerimiseks.

WINE PICCADILLY

Pühavaimu 15, 80011 Pärnu, Eesti

www.kohvila.ee

Tel. +372 4420085